

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

Έτος: Ι' Α'. 424

Ιδιοκτήτης:—Διευθυντής Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ—Συνδιδευθυντής ΧΡ. Δ. ΖΩΗΜΙΧΟΣ

Πέμπτη 15 Ιουνίου 1933

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΜΑΣ

Τὰ Γιάννινα μας απέκτησαν κατά την διαρρευσασαν δημαρχιακήν τετραετίαν δημοτικά λουτρά, εν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως, τὰ ὁποῖα στολίζουν αὐτὴν μεγάλως καὶ τὰ ὁποῖα, ἐκτὸς τοῦ σκοποῦ τῆς καθαριότητος, ὅπερ εἶναι κατ' οὐσίαν ὑγεία, εἶναι καὶ μία ἐνδειξις εἰς τὸ μέγα τεκμήριον τοῦ πολιτισμοῦ τῆς πρωτεύουσας τῆς Ἡπείρου, διὰ πάντα ξένον, μὴ ἡπειρώτην ἐννοῶ Ἕλληνα ἢ ἀλλοδαπὸν, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπισκέπταιται τὰ θρυλικά μας Γιάννινα.

Διὰ τῶν γραμμῶν τούτων τὰς ὁποίας χαράττω ἐνταῦθα, δὲν σκοπεύω νὰ πλέξω τὸ ἐγκώμιον οὗτε τοῦ κ. ἡμάρχου Ἰωάννου, οὗτε τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, τοῦ, καὶ μάλιστα ἐν παραμοναῖς ἐκλογῶν, ἀλλὰ τοῦ καλλιτέχνου ἐργάτου, τοῦ ζηλευτοῦ καὶ μοναδικοῦ μας Ἰωαννίτου ἀρχιτέκτονος κ. Περικλέους Μελιρρύτου, ὅστις ἀφιέρωσε τὸν βίον του ἐν τῇ πόλει μας, ἀφ' οὗτου, ἀποφοιτήσας τοῦ ἑλβετικοῦ Πολυτεχνείου, πρὸ τριακονταετίας καὶ πλέον, ἐκατέστη ἐνταῦθα καὶ τοῦ ὁποίου ἔργον εἶναι ἡ περιλάλητος ζωσιμαία Σχολὴ καὶ ἄλλα ἀκόμη ἀρχιτεκτονικὰ ἔργα.

Ὁ κ. Μελιρρύτος, ἥλιος χαράκτηρος ἄνθρωπος, ζῇ ἐν τῷ πλάτῳ τῆς ἐπιστήμης του, ἀπομακρυνόμενος ἐν αὐτῷ, σὺν νοῦς καὶ σιωπηλός, καὶ τραπιστὴς ζῇ ἐν εὐδικῷ καλλιτεχνικῷ περιβάλλοντι, ὡς ἀσκητὴς, μὴ ἀναργυρὸς νοσεῖς τ' ἀπασχολοῦντα τὸν ἄλλον κόσμον ζητήματα.

Ζῇ ὡς ἐπιστήμων καλλιτέχνης καὶ μόνον ὡς καλλιτέχνης, καὶ ἂν ποτε ἐξήρχετο τοῦ καλλιτεχνικοῦ τοῦ πλαισίου, δὲν θὰ ἦτο ὁ Μελιρρύτος, τὸν ὁποῖον γνωρίζομεν, ἀλλ' ἄλλος τις ξένος Μελιρρύτος.

Τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος νεόδμητα λουτρά τῆς πόλεώς μας, εἴτινα ἐντὸς ὑλίου θ' ἐγκαινιασθῶν δι' ὕδατος κομιζομένου ἐκ τῆς λίμνης, ἔχουν θαυμασίαν ἐμφάνισιν, ἔχουν τρεῖς πύλας ἐν τῷ κέντρῳ τῆς προσόψεως μὲ ὁ παράθυρα, ἐκ τῆς μιᾶς πτέρυγος καὶ ὁ ἐκ τῆς ἑτέρας, ἐν ἀγαστῇ συμμετρίᾳ.

Ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ δώτερι-κοῦ τῆς οἰκοδομῆς ὑπάρχουν: μία μεγαλοπρεπὴς αἶθουσα ἀναμονῆς, μήκους 6 μέτρων, πλάτους 5,8 μ. καὶ ὕψους 3,65 μ. πέριξ, δὲ τῆς αἰθούσης ταύτης 6 λουτῆρες ἀνδρῶν, μήκους 2,75 μ. πλάτους 2,25 καὶ ὕψους

4,10 μ. ἕκαστος λουτῆρ καὶ 6 λουτῆρες γυναικῶν τῶν αὐτῶν διαστάσεων μήκους, πλάτους καὶ ὕψους καὶ 8 λουτῆρες μαθητῶν, ἔχοντες ἕκαστος μήκος 2,10 μ. πλάτος 1,30 μ. καὶ ὕψος 3,75 μ. εἰς θάλαμος πρῶτων βοηθειῶν μήκους 3,25 μ. πλάτους 2,10 μ. καὶ ὕψους 3,65 μ. εἰς κοιτῶν φύλακος τῶν αὐτῶν διαστάσεων, μήκους, πλάτους καὶ ὕψους, μία ἀποθήκη εἰδῶν λουτροῦ, μήκους 2 μ. πλάτους 2,75 μ. καὶ ὕψους 3,65 μ. ἐν μὴ χανοστάσιον μήκους 4 μ. πλάτους 2,75 μ. καὶ ὕψους 3,40 μ.

ΕΚΛΕΚΤΟΣ ΓΑΜΟΣ ΚΟΥΡΕΝΤΟΧΩΡΙΤΙΚΟΣ

Λον

Δυὸ καλὰ χωριά τῆς ἐπαρχίας Κουρεντῶν: τὸ Σοῦλι Πολυχρόνι ἀπὸ τὴν ἀριστερὴν ὁχτὴν τοῦ Καλαμά καὶ ἡ εὐανδρὴ Τσερκοβίστα ἀπὸ τὴν ἀριστερὴν, ἐπανηγύριζαν τὴν περασμένην Κυριακὴν, (11ην Ἰουνίου 1933) τοὺς γάμους τοῦ λαμπροῦ μοναχογιου τοῦ εὐκαταστάτου Σουλιώτη κ. Πολυχρόνι Γκάγκας, Δεωνίδα, καὶ τῆς παύρας Τσερκοβιστινῆς Δίδος Βασιλικούλας Δ. Ζωημίου, ποῦ συγγενεῖς, στενῶς μετὰ πρῶτα σπύτια τοῦ χωριοῦ τῆς.

Τὴν νύκτα τοῦ προηγουμένου Σαββατοῦ ἐφθασεν ἐκεῖ ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ ἀεροπορικῶς ὁ πρωτεξάδερφος τῆς νύμφης, καὶ ὀνομαστὸς Ἡπειρώτης δικηγόρος στὸν Πειραιᾶ καὶ στὴν Ἀθῆνα κ. Τάκης Δ. Ζώτος γὰρ νὰ παραρευθῇ στὸν γάμον τῆς, συναδεδεμένοι ἐν τῷ θανάτῳ τὸν μεγαλύτερον καὶ ισχυρότερον πολιτικὸν παράγοντα τῆς ἐπαρχίας Κουρεντῶν Διευθυντὴν μας κ. Χ. Χρηστοβασίλην, ἐξίσου Σουλιώτην καὶ Τσερκοβιστινὸν, τῶν ὁποίων ἡ παρουσία ἔδωκε καὶ αἶγλην καὶ ἐπισημότητα σ' αὐτοὺς τὸ ἐκλεκτὸν γάμον.

Τὴν Κυριακὴν τὸ πρῶτ', ὥστε ἀπὸ τὴν θείαν λειτουργίαν, τὸ νεόκτιστο σπύτι τοῦ Ζωημίου, τοῦ ὁποίου προΐστανται ἐπαξίως ἡ ἀντιπρογόνισσα καὶ κατερίνα Δ. Ζωημίου, καὶ τὸ λαμπρὸ νοικοκυρὸν, ὁ γυῖος τῆς κ. Χαῖρος Δ. Ζωημίου, ἐπλημύνησε ἀπὸ χωριανούς καὶ χωριανὲς καὶ παιδιὰ μετὰ τῆς γλυκύτερας εὐχῆς στὸ στόμα τους, τῆς ὁποίας καθηγίλας ἡ παρουσία τῆς γαληνιάδας μορφῆς τοῦ ἀσπερομάλη ἐναρκετωτάτου καὶ ὑποδειγματικοῦ ἐφημέριου τοῦ χωριοῦ Παπα-Νικόλα, πατὴρ τοῦ γνωστότατου στὴν Ἀθῆνα καὶ στὸν Πειραιᾶ ἀλευροβιομηχάνου Κου Δημ. Παπανικολάου, ὁ ὁποῖος Παπα-Νικόλας θὰ εὐλογήσει καὶ θ' ἀντάλλαξαι τοὺς γαμηλίους στεφάνους τῶν νεονύμφων κατ' ἐντολὴν τοῦ εὐχρημένου υἱοῦ του.

Τὴν μεσημβρίαν ἀκριβῶς ἐστρώθη μετὰ τῆς πλούσιας σὲ ὠρεῖα φαγητὰ καὶ θαυμασίᾳ κρᾶσι τῆς βιομηχανίας τοῦ αἰδεσιμωτάτου μας Παπα-Νικόλα, ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ χειρίζεται μεθόδον ἐνθάδε τὰ ἐξά του κατὰ κέντρα, μεθ' ἄλλην τὴν τὴν κατὰ

μία ἀποθήκη καυσίμου ὕλης πλάτους 4 μ., μήκους 2,75 μ. καὶ ὕψους 3,40 μ., μία ὑπόγειος ὑδατοπότης διαμέτρου 3 μ. καὶ ὕψους 3,40 μ., χωρητικότητος 27 τόνων ὕδατος, καὶ δύο ἀποχωρητήρια (1 ἀνδρῶν καὶ 1 γυναικῶν) μήκους 2 μ. πλάτους 1,20 μ. καὶ ὕψους 3,65 μ.

Ἄυτὰ εἶναι τὰ νεόδμητα λουτρά μας, τὸ τελευταῖον ἔργον ἡ μάλλον τὸ τελευταῖον τέκνον τοῦ μοναδικοῦ μας μηχανικοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Περικλῆ Μελιρρύτου, εὐχόμεθα δὲ νὰ ἴδωμεν καὶ ἄλλα τοιαῦτα τέκνα τοῦ ἀφοῦ ἡ Μοῖρα δὲν τοῦ ἔδωκε παιδιὰ.

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

σκευὴν τοῦ ἀμάρτου οἴνου, ποῦ εὐφραίνει τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἐν νοεῖται, ὅταν πίνται μετ' ἡμετέρων, ὅχι, χωρὶς μέτρον.

Ὁ Παπὰ Νικόλας κἀθησεν στὸ κεφαλὸν τοῦ ἀνδρὸς, ἔχοντας δεξιὰ τοὺς τὸν κ. Χ. Χρηστοβασίλην καὶ ἀριστερὰ τοὺς τὸν κ. Τάκη Δ. Ζώτον καὶ εὐλόγησε τὰ φαγητὰ καὶ τὰ ποτὰ, καὶ εἶπε τῆς νυνεὶς ἐκτεταμένης εὐχῆς γὰρ τὸν γάμον τῶν νεογάμων, τῆς ὁποίας, ἀναμνηστικῶς, μετὰ τὴν ἐπὶ τῇ ἐκκλησίᾳ, ὅλοι οἱ συνδάνται μόνες.

Ἡ ἀκούραστη μάννα τῆς νύμφης καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς ὑπηρετοῦσαν ἡ νύφη ὅμως ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὅχι φαίνονταν.... Ἦσαν, κατὰ τὰ συνειδημένα, στὸ κατὰ τὴν ἑλπίδα, τὴν χτένισαν, τὴν στολίζαν καὶ τῆς τραγουδοῦσαν οἱ νυφάδες καὶ οἱ τοιοῦτες τοῦ χωριοῦ.

Δὲν εἶχε τελεῖσθαι τὸ γένμα καὶ νὰ φινίστηκε τὸ ψῆμα στὸν Ἀΐ Χαράλαμ πο τοῦ χωριοῦ. Μπροστὰ ἡ σημαία, φορέσθη ἀπὸ τὸν καλύτερον φίλον τοῦ γαμπροῦ, ἀκολουθούμενη ἀπὸ τὰ γλυκίφωνα λαλοῦμενα τοῦ Φάνου τῆς Βελτιστίας καὶ πίσω ἀπὸ τὴν σημαία ὁ ἀρχισυμπέθερος, πρῶτος θεῖος τοῦ γαμπροῦ ὁ λεβεντότερος τοῦ χωριοῦ τοῦ κ. Δημ. Γκάγκας, μετ' ἀρχαιοτάτου καὶ μαθρα μουστάκι, καὶ παραπλῶς ὁ γαμπρός, καὶ πίσω ἀπὸ τὸν γαμπρὸ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καβάλλα καὶ αἷζιοι. Πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν ἀπὸ μέρος τοῦ γαμπροῦ καὶ πυροβολισμοὶ ἀπάντησαν ἀπὸ μέρος τῆς νύμφης. Τὸ ψῆμα ἐφθασε στὴν αὐλὴ τῆς νύμφης καὶ ἡ σημαία στήθηκε στὴν ὀθωνιά τοῦ ἀνδρόν.

Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Συμπέθερος ἐξ ὧν ὤρεσε πλείτερον τὸν γάμον. Ὁ ἀρχισυμπέθερος κ. Δημ. Γκάγκας εἶχε ὅσους κατακίτητο. Στὰ ὀρθρὰν ἀμέσως καὶ ἄλλα τραπέζια καὶ ἄλλα φαγητὰ καὶ κρᾶσι παρατέθηκαν γὰρ πᾶν καὶ πλεονεξοῦν οἱ συμπέθεροι. Τὸ φαγοπότι ἐκολούθησε ὡρὸς καὶ τὰ πενήντα καὶ τὰ ἑκατὸστάρηκα χαρτονομίσματα ἐπεφταν συγκεντρωτὰ στὸ μέγαλον τοῦ μάγου βιολινίστη Φάνου.

Ἔτσι, ἡ ὥρα πᾶν 4 μ. καὶ εἶταν καιρὸς νὰ φύγῃ τὸ ψῆμα, παίρνοντας μαζί του ὡς γέρας τοῦ γάμου τὴν ἑλπίδα, τὴν νύμφην καὶ τὴν ἀκούραστην, καὶ γὰρ τὴν τὴν καὶ γὰρ τὴν

νοικοκυροσύνην τῆς, καὶ γὰρ τὸ μέγαλον συγγενολόγι τῆς. Ἀνέβηκε ἡ Νύφη στὸ καθιστικὸν τοῦ σπιτιοῦ, τραγουδοῦμενη ἀπὸ τοιοῦτες καὶ νυφάδες, λαμπρὰ ἀπὸ ξωτική ὁμορφιά, καὶ σιάνθηκε κοντὰ στὴν ἐστία γὰρ νὰ δεχτῇ τὰς εὐχὰς τοῦ χωριοῦ. Ἦσαν συγκεντρωμένη. Ἐκλαίει. Ἐκλαίει καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς. Ἐκλαίει καὶ οἱ γυναῖκες τοῦ χωριοῦ: Μόνον ἡ μάννα τῆς στέκονταν, ἀτάραχη καὶ σοβαρὴ σὺν Ἡρᾷ, καὶ μάλλον τὴν θυγατέρα τῆς καὶ τὸν γυῖο τῆς, πᾶν κλαίοντες λέγοντάς τους:

—Δὲν ἐντρέπεστε νὰ κλαίτε; Δὲν κλαίω ἐγώ, καὶ κλαίτε ἐσεῖς!

Κίνησε τέλος τὸ ψῆμα μετὰ τὴν σημαίαν τὸν γαμπρὸν καὶ τὰ βιολιά μπροστὰ, καὶ νῆσε καὶ ἡ Νύφη, μετὰ τὴν συνοδείαν τῆς —τοὺς φυλαχτάς ἀπὸ τοὺς ἐπισημότερους τοῦ χωριοῦ. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες μετὰ τῶν ὁποίων ἦσαν ὁ σεβάσμιος Παπὰ Νικόλας, ὡς νουνός, ὁ κ. Τάκης Δ. Ζώτος, ὁ κ. Χ. Χρηστοβασίλης, ὁ κ. Ἀντ. Π. Ἀντωνιάδης κλ... Τὴν ἤξεραν ὅλα τὰ χωριά ὡς πανώρια καὶ πλείτερον τὸ χωριὸ τῆς, ποῦ τὴν καμάρονε, ἀλλ' ἐκείνην τὴν ὥρα, ποῦ ἐκινεῖτο γὰρ τὸ ξένο χωριὸ, ποῦ θὰ γίνονταν γὰρ πάντα χωριὸ τῆς, νυφολογισμένη μετὰ ταξιδιὰ εὐρωπαϊκὰ φορέματα, τὸν πᾶν πλὸν στὸ κεφάλι τῆς καὶ τὴν κομμένη γάιταν ὑπερβαίνει κατὰ εὐμορφίαν. Φέρεται σὺν Νεράϊδᾳ τῶν ποταμῶν, τῶν λιμνῶν καὶ τῆς θάλασσας, καὶ τῶν ἐξοικητῶν τῶν λόγων καὶ τῶν βρωσιῶν. Ὁμοιοῦσε, σὺν βασιλοπούλᾳ τῶν παραμυθιῶν καὶ ὅλοι αἰσθάνονταν μὴ φωνὴ μέσα τους.

—Καλότυχον τὸ παλλημάρι, ποῦ πῆρε τέτοια παρθένα.

(Ἐπεται τὸ τέλος τοῦ ἐπόμενου)

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΚΑΙ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Χθὲς ἀνθρωπὸς τριμῇ Ἡπειρώτης ἐχειροδίκησε βαναύστους κατὰ τοῦ συναδέλφου Διευθυντοῦ τοῦ «Ἡπειρωτικοῦ Ἀγῶνος» κ. Εἰδ. Τζάλλα. Θεωροῦντες ὅμως ἐξήντη τὴν Γενικὴν Διοίκησιν Ἡπείρου τῆς ἀνάδοξου ταύτης ἐπιθέσεις ἦν ὁλοφύως κατακρίνομεν, ἀπαιτοῦμεν παρὰ τοῦ Υπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τὴν ἀμείωσιν τοῦ ποροῦ καὶ αὐθαιδέως τοῦτο ἀτόμου, ἔσω τὸν ὅριον τῆς Ἡπείρου. Ἐὰν συνέβαινε ἡ πράξις αὕτη εἰς ἄλλο τμήμα τῆς Ἑλλάδος καὶ οὐκ εἰς τὴν Ἡπείρον, θὰ εὐλόγησαν πολλοὶ καὶ σάουον τὴν μοῖραν τοῦ καθάρματος αὐτοῦ, ὅστις ἦν ν' ἀσβήσῃ ἐναντίον Ἡπείρου καὶ τῇ δημοκρατίᾳ αὐτοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῆς Πρωτεύουσας τῆς Ἡπείρου, ὅπου ὡς ὅμως οἱ Ἡπειρώται μας δὲν εἶναι ἱκανοὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἀνδρικήν πράξιν, ἀλλὰ διὰ μωρὰ — μωρὰ καὶ συλλληντῶν.

Κατὰ τὴν τελευτήσαν δοξολογίαν εἰς τὸν ὑπὸ δημοκρατικὸν Ναὸν, ἐπὶ τῇ διασώσει τοῦ Κου καὶ τῆς Κατ. Βενιζέλου ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως κατ' αὐτῶν ἀποδείξας δολοφονίας, ὡμίλησαν ἐντὸς μὲν τοῦ Ναοῦ ὁ γέρας, σοφὸς καὶ τετιμημένος

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ - ΤΑΧΥΤΗΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ